

C-539/19. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2019. július 15.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landgericht München I (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. június 4.

Felperes:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

Alperes:

Telefonica Germany GmbH & Co.OHG

Landgericht München I (müncheni I. sz. regionális bíróság, Németország)

[omissis]

A **Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände** (fogyasztói központok és szervezetek országos szövetsége), [omissis] – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. (országos fogyasztói központ szövetség bejegyzett egyesület) –, [omissis] 10969 Berlin

– felperes –

[omissis]

és

a **Telefonica Germany GmbH & Co. OHG**, [omissis] 80992 München

– alperes –

[omissis]

között követelés tárgyában folyamatban lévő jogvitában [eredeti 2. o.]

a Landgericht München I (müncheni I. sz. regionális bíróság)

[omissis] 2019. június 4-én [omissis] a következő

végzést

hozza:

- I. Az eljárást a [Zivilprozessordnung] (polgári perrendtartás) 148. §-a alapján felfüggeszti.
- II. Az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló, 2012. június 13-i 531/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6a. cikkének és 6e. cikke (3) bekezdésének értelmezésére irányuló következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni az 531/2012/EU rendelet 6a. cikkét és 6e. cikkének (3) bekezdését, hogy a mobilhírközlési szolgáltatók 2017. június 15-től minden ügyfélre automatikusan az 531/2012/EU rendelet 6a. cikke szerinti szabályozott díjszabást kötelesek alkalmazni függetlenül attól, hogy az említett időpontig ezen ügyfelek szabályozott díjszabással vagy speciális, úgynevezett alternatív barangolási díjszabással rendelkeztek-e? [eredeti 3. o.]

Indokolás:

- I. A felperes a tisztességtelen versenyre vonatkozó jog alapján megszüntetés iránti keresetet indított az alperessel szemben az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló, 2012. június 13-i 531/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: barangolási rendelet) rendelkezéseinek állítólagos megsértése miatt.
 1. A felperes mind a 16 németországi fogyasztói központ és 25 további, fogyasztói és társadalmi irányultságú németországi szervezet ernyőszervezete. Alapszabályának 2. §-a szerint a felperes célja a fogyasztói érdekek védelme különösen az egyéb fogyasztóvédelmi jogszabályokkal összefüggésben értelmezett Gesetz gegen [den] unlauteren Wettbewerb (a tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény) és Unterlassungsklagegesetz (a megszüntetés iránti keresetekről szóló törvény) megsértésének megfelelő intézkedések útján történő megszüntetése révén.
 2. Az alperes távközlési szolgáltató. Többek között mobilhírközlési szerződéseket kínál a fogyasztóknak.

3. Honlapján (www.o2online.de) az alperes információkat tett közzé a szabályozott barangolási díjszabásról. Az „Általános információk” című részben az alábbiakat írja:

„2017. május 22-től az O2 valamennyi ügyfele áttérhet SMS-ben a szabályozott uniós barangolási díjszabásra. Ehhez küldj, légy szíves, egy SMS-t a »JA« [»IGEN«] szóval a 65544-es számra. Ezután automatikusan átállítunk a szabályozott díjszabásra. A sikeres átállításról SMS-ben értesítünk.” [omissis] [eredeti 4. o.]

A „Hogyan lehet áttérni a szabályozott uniós barangolási díjszabásra?” című részben az alperes az alábbiakat írja továbbá [omissis]:

„Alapvetően bármikor könnyedén áttérhetsz a szabályozott uniós barangolási díjszabásra az O2-alkalmazásban. 2017. május 22-től az O2 valamennyi ügyfele áttérhet SMS-ben is a szabályozott uniós barangolási díjszabásra. Ehhez küldj, légy szíves, egy SMS-t a »JA« szóval a 65544-es számra. Ezután automatikusan átállítunk a szabályozott díjszabásra. A sikeres átállításról SMS-ben értesítünk.

Ha már jelenleg is szabályozott uniós barangolási díjcsomaggal (»Roaming Basic«-kel, illetve »Weltzonenpack«-kal vagy »Mobiles Internet Ausland«-dal) rendelkezel, 2017. június 15-ig átállítunk, anélkül, hogy ehhez bármit tenned kellene. Jelenlegi szabályozott barangolási díjszabásodat ez esetben automatikusan az új szabályozott uniós barangolási díjszabássá alakítjuk át, 2017. június 15-től tehát díjcsomagodat belföldi feltételek mellett használhatod (beszélgetésre, SMS-ezésre és internetezésre) más uniós tagállamokban is.”

4. A felperes véleménye szerint sérti a barangolási rendelet 6a. cikkét és 6e. cikkének (3) bekezdését az alperes azon kereskedelmi gyakorlata, hogy a szabályozott barangolási díjszabásnak a már meglévő és 2017. június 15. előtt alternatív barangolási díjcsomaggal rendelkező ügyfelekre való alkalmazását ahhoz köti, hogy a fogyasztó ezt SMS-ben vagy az O2-alkalmazásban kifejezetten kezdeményezze. A barangolási rendelet 6e. cikke (3) bekezdésének második albekezdése értelmében a feltételeket automatikusan kell biztosítani a fogyasztók számára a vonatkozó szabályozás hatálybalépésétől, tehát 2017. június 15-től. Ahhoz, hogy igénybe tudják venni a „Roam-Like-At-Home”-ot, nem kívánható meg, hogy a fogyasztók kifejezetten áttérjenek. Az alperes köteles a fogyasztókra automatikusan [eredeti 5. o.] alkalmazni a „Roam-Like-At-Home” barangolást függetlenül attól, hogy a fogyasztók előtte külön barangolási díjszabást választottak-e vagy sem. Az alperes ténylegesen csak akkor teszi lehetővé a

fogyasztók számára a szabályozott barangolási díjszabás előnyeinek igénybevételét, ha előtte külön nyilatkozatot tesznek az alperes felé. E magatartással az alperes megsérti a barangolási rendelet 6e. cikkének (3) bekezdését.

A felperes ezért [omissis] azt kéri, hogy az alperest a törvényben meghatározott szankciók terhe mellett kötelezzék azon tevékenység megszüntetésére, hogy a fogyasztókkal szemben folytatott internetes kereskedelmi gyakorlatok keretében hatályos mobilhírközlési szerződésekkel összefüggésben (a „Roaming Basic”, „Weltzonenpack” és/vagy „Mobiles Internet Ausland” díjsomaggal rendelkező fogyasztók kivételével) ahhoz köti a 2017. június 15-től érvényes szabályozott barangolási díjszabás (Roam-Like-At-Home) igénybevételét, hogy a fogyasztók megfelelő nyilatkozatot tegyenek az alperes felé (többek között SMS-t küldjenek neki a „JA” szóval a 65544-es számra, és/vagy az O2-alkalmazásban végezzék el az áttérést).

5. Az alperes ezt vitatva arra hivatkozik, hogy a barangolási rendelet alkalmazásában különbséget kell tenni kétféle barangolási díjszabás, a szabályozott barangolási díjszabás és az alternatív barangolási díjszabás között. A szabályozott díjszabás standard díjszabás, amely esetében főszabály szerint nem alkalmazhatók többletdíjak a belföldi kiskereskedelmi díjszabáson felül. A mobilhírközlési szolgáltatók emellett továbbra is kínálhatnak a belföldi kiskereskedelmi díjszabástól eltérő feltételeket tartalmazó alternatív barangolási díjsomagokat. A barangolási rendelet kétségtelenül azt írja elő, hogy a már 2017. június 15. előtt is szabályozott barangolási díjsomaggal rendelkező ügyfelek esetében automatikusan kell alkalmazni a „Roam-Like-At-Home” díjszabást. Az automatikus alkalmazásnak a barangolási rendelet 6e. cikkének (3) bekezdésében előírt kötelezettsége azonban nem vonatkozik **[eredeti 6. o.]** azokra az ügyfelekre, akik 2017. június 15-én alternatív díjsomaggal rendelkeztek.
- II. A felvetett kérdés a másodlagos közösségi jog értelmezésére vonatkozik. E kérdés tisztázásának azért van jelentősége a jelen jogvitában hozandó döntés szempontjából, mert a kereseti kérelem [omissis] eredményessége a barangolási rendeletnek a kiskereskedelmi barangolási többletdíjak eltörlését szabályozó 6a. cikkének és 6e. cikke (3) bekezdésének értelmezésétől függ. Mivel az alperes ez idáig a „Roam-Like-At-Home” díjszabást nem alkalmazta minden olyan ügyfélre, aki 2017. június 15-én alternatív díjsomaggal rendelkezett, a feltételezett zavaros állapot továbbra is fennáll. Ez az állapot többek között a 2017. június 15-i határnap lejártával sem rendeződött.

1. A felperes [omissis] megszüntetés iránti igénye akkor megalapozott, ha a barangolási rendelet 6a. cikke és 6e. cikkének (3) bekezdése nemcsak azon ügyfelek esetében kívánja meg a barangolási rendelet 6a. cikke értelmében vett szabályozott „Roam-Like-At-Home” díjszabás szerződésekre való automatikus alkalmazását, akik már 2017. június 15-én is szabályozott díjsomaggal rendelkeztek, hanem azon ügyfelek esetében is, akik e határnapon speciális, ügynevezett alternatív barangolási díjsomaggal rendelkeztek.
2. Úgy tűnik, hogy a felsőbb szintű bíróságok még nem döntöttek annak kérdésében, hogy csak olyan ügyfelek szerződéseire vonatkozik-e a barangolási rendelet 6a. cikke szerinti szabályozott díjszabás automatikus alkalmazása, akik addig szabályozott díjsomaggal rendelkeztek, vagy a barangolási rendelet 6e. cikkének (3) bekezdése az azon ügyfelek szerződéseire való automatikus alkalmazást is megköveteli, akik speciális, ügynevezett alternatív barangolási díjsomaggal rendelkeztek. A szakirodalom szintén nem foglalt állást ezzel kapcsolatban. Rendelkezésre állnak azonban eltérő állásfoglalások egyfelől az Európai Bizottság, másfelől pedig a Bundesregierung der Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság szövetségi kormánya, Németország) és a Bundesnetzagentur (szövetségi hálózati ügynökség, Németország) mint a barangolási rendelet 16. cikke értelmében vett nemzeti szabályozó hatóság részéről. **[eredeti 7. o.]**
- a) Az Európai Unió internetes oldalán az Európai Bizottság az alábbiakat írja a „»Roam Like at Home«, azaz belföldi díjszabás szerinti barangolás Gyakran feltett kérdések” keretében [omissis]:

„8. Ha speciális barangolási díjsomaggal rendelkezem – például: az általam fizetett uniós roamingdíj kicsit magasabb, mint az EU által szabályozott szint, viszont nagyon kedvező barangolási díjat fizetek az USA és Kanada viszonylatában, ahová sokat utazom –, megtarthatom az előfizetésemet 2017. június 15. után is?

Igen. Az Ön szolgáltatója 2017. június 15. előtt kapcsolatba lép Önnel, hogy megtudakolja, hogy meg kívánja-e tartani saját barangolási díjszabását. Megerősítő válasz esetén eddigi díjsomagja nem változik. Ha nem válaszol a megkeresésre, vagy negatív választ ad, automatikusan a belföldi díjszabás szerinti barangolás szabályai lépnek érvénybe.”

A felperes képviselője egyetért a Bizottság véleményével, és azt azzal egészíti ki, hogy [a barangolási] rendelet 6e. cikke (3) bekezdésének szövege szerint „valamennyi jelenlegi és új, barangolást végző ügyfél[...].” esetében a 6a. és 6b. cikk szerinti szabályozott díjszabást

kell alkalmazni, mégpedig „automatikusan”. A rendelkezés nem tesz tehát semmiféle különbséget azon „jelenlegi” ügyfelek között, akik 2017. június 15. előtt szabályozott díjszabást használtak, és azon „jelenlegi” ügyfelek között, akik 2017. június 15. előtt alternatív díjszabást használtak. Ezen értelmezés a rendelet értelmének és céljának is megfelel. A jogalkotó elképzelése szerint a fogyasztók főszabály szerint a szabályozott barangolási díjszabás előnyeiben részesülnek. Csak akkor vehető figyelembe alternatív díjszabás, ha a fogyasztók kifejezetten e díjszabást **[eredeti 8. o.]** választják. Az a körülmény, hogy a fogyasztók akkor választották az alternatív díjszabást, amikor a szabályozott díjszabás még jóval kedvezőtlenebb volt, nem enged arra következtetni, hogy mérlegelésük alapján ma is ugyanígy döntenének.

- b) A szövetségi kormány ezzel szemben ezt válaszolta 2017. augusztus 22-én egy kérdésre:

„A mobilhírközlési szolgáltatóknak valamennyi olyan ügyfélre automatikusan alkalmazniuk kell a szabályozott RLAH (Roam like at home) díjszabást, aki szabályozott díjcsomaggal (korábban: Euro-díjcsomag) rendelkezik. Az alternatív díjcsomaggal rendelkező ügyfeleket tájékoztatni kell arról, hogy 2017. június 15-től a szabályozott RLAH-díjszabások alkalmazandók, és egy napon belül bármikor térítésmentesen áttérhetnek az alternatív díjszabásról a szabályozott RLAH-díjszabásra” [omissis].

A szövetségi hálózati ügynökség szintén azt válaszolja internetes oldalán a „2017. június 15-től automatikusan alkalmazzák-e szerződésekre a Roam-Like-At-Home-ot?” kérdésre, hogy

„[e]z attól függ, hogy Ön alternatív díjszabást választott, vagy szabályozott díjszabást használ. Ha alternatív díjszabást használ, mobilhírközlési szolgáltatója tájékoztatja az RLAH indulásáról és az ahhoz kapcsolódó előnyökről. Bármikor jogosult térítésmentesen áttérni (visszatérni) a szabályozott barangolási díjszabásra.”

Az alperes a szövetségi kormány és a szövetségi hálózati ügynökség véleményével ért egyet, és úgy véli, hogy a fennálló szerződésekre való automatikus alkalmazás kötelezettsége már a barangolási rendelet 6e. cikke **[eredeti 9. o.]** (3) bekezdésének szövege és rendszere alapján is csak a szabályozott díjszabásokra vonatkozik, az alternatív díjszabásokra azonban nem. Az alternatív díjszabásokra való automatikus alkalmazás kötelezettségének fennállása ellen szól a szabályozás értelme és célja is. Az alternatív barangolási díjszabások esetében rendszerint olyan feltételekről van szó, amelyeket az ügyfél

önszántából választott egyéni felhasználási szokásai alapján, és amelyek a szabályozott barangolási díjszabáshoz képest előnyösebbek számára (például mert bizonyos országokban sokat használja telefonját, és barangolási díjsomagját e használathoz igazította). Ha az alperes automatikusan alkalmazná a szabályozott barangolási díjszabást az ügyfél egyéni igényeire szabott alternatív barangolási díjsomagokra, akkor az ügyfelet hozzájárulása nélkül fosztaná meg e maga által választott előnytől. Tehát az ügyfél hátrányára avatkozna be annak szerződési szabadságába. Az alperes alternatív díjsomagokkal rendelkező ügyfelei azonban egy munkanapon belül bármikor áttérhetnek a szabályozott díjszabásra. Az alperes – a barangolási rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően – emlékezteti is ezen ügyfeleket erre a lehetőségre. Azt, hogy a jogalkotó az alternatív díjszabásokat illetően opt-in rendelkezésként kívánta kialakítani a barangolási rendelet 6e. cikkének (3) bekezdését, és a mobilhírközlési szolgáltatókat nem kívánta automatikus alkalmazásra kényszeríteni, a barangolási rendelet 2018 decemberében beiktatott új 5a. cikke is alátámasztja. Az új szabályozás többek között felső díjkorlátot vezet be „az EU-n belüli szabályozott hírközlési szolgáltatások” esetében, amely a szabályozott díjszabásokra vonatkozik, az alternatív díjszabásokra azonban nem. Az új 5a. cikk (3) bekezdése arra kötelezi a mobilhírközlési szolgáltatókat, hogy automatikusan szabályozott díjszabást alkalmazzanak az alternatív díjsomaggal rendelkező, már meglévő ügyfél esetében, ha az alternatív díjszabás meghaladja a felső értéket, és az ügyfél nem közli, hogy meg kívánja tartani az alternatív díjsomagot. Az 5a. cikk (3) bekezdése tehát opt-out szabályozás. Ha a jogalkotó a 6e. cikk (3) bekezdésében is az alternatív díjsomaggal rendelkező, már meglévő ügyfelekre való automatikusan alkalmazásra kívánta volna kötelezni a [eredeti 10. o.] mobilhírközlési szolgáltatókat, akkor e rendelkezésben is opt-out szabályozást írt volna elő.

III. A Bíróság feladata annak eldöntése, hogy melyik álláspont a követendő, ezért előzetes döntésre van szükség. [omissis]